

הסטטיסטיקה של ניתוח שונות.

MSE הוא אמד חסר הטיה לשונות

כבר ראינו ש MSE הוא הכללה של Sp בריבוע.

$$E[MS_E] = E\left[\frac{SS_E}{N-a}\right] = \frac{1}{N-a} E\left[\sum_{i=1}^a \sum_{j=1}^n (y_{ij} - \bar{y}_{i\cdot})^2\right] =$$

$$\frac{1}{N-a} E\left[\sum_{i=1}^a \sum_{j=1}^n y_{ij}^2 - \frac{1}{n} \sum_{i=1}^a y_{i\cdot}^2\right]$$

$$y_{ij} = \underbrace{\mu + \tau_i}_{\mu_i} + \varepsilon_{ij}$$

$$\frac{1}{N-a} E[MS_E] = \frac{1}{N-a} E\left[\sum_{i=1}^a \sum_{j=1}^n (\mu + \tau_i + \tilde{\varepsilon}_{ij})^2 - \frac{1}{n} \sum_{i=1}^a \left(\sum_{j=1}^n (\mu + \tau_i + \tilde{\varepsilon}_{ij})\right)^2\right] = \dots$$

$$\dots = \frac{1}{N-a} [N\mu^2 + n \sum_{i=1}^a \tau_i^2 + N\sigma^2 - N\mu^2 - n \sum_{i=1}^a \tau_i^2 - a\sigma^2] = \sigma^2$$

מודלים סטטיסטים ב' ארתור צ'ירגייב, יוני נצרת

תחת H0 – גם MS_{Treatments} הוא אמד חסר הטיה לשונות

$$E[MS_{Treatments}] = E\left[\frac{SS_{Treatments}}{a-1}\right] = E\left[\frac{n \sum_{i=1}^a (\bar{y}_{i\cdot} - \bar{y}_{\cdot\cdot})^2}{a-1}\right] = \dots = \sigma^2 + \frac{n \sum_{i=1}^a \tau_i^2}{a-1}$$

$$E[MS_{Treatments}] = \sigma^2$$

תחת H0:

$$E[MS_{Treatments}] > \sigma^2$$

תחת H1:

מודלים סטטיסטים ב' ארתור צ'ירגייב, יוני נצרת

לקראת פילוג הסטטיסטי F0

$$y_{ij} \sim N(\mu + \tau_i, \sigma^2)$$

$$\frac{SS_{Total}}{\sigma^2} \sim \chi_{N-1}^2$$

$$\frac{SS_E}{\sigma^2} \sim \chi_{N-a}^2$$

לא רק תחת H0

$$H_0: \frac{SS_{Treatments}}{\sigma^2} \sim \chi_{a-1}^2$$

האם $SS_{Treatments}$ בלתי תלויים?

$$F_0 = \frac{SS_{Treatments} / a - 1}{SS_E / N - a} = \frac{MS_{Treatments}}{MS_E}$$

מודלים סטטיסטים ב' ארתור צ'ירגייב, יוני נצרת

משפט קוקרן (Cocharan)

משפט: יהיו $\nu, 1, \dots, \nu$ $Z_i \sim NID(0, 1)$ ונסונו:

$$\sum_{i=1}^{\nu} Z_i^2 = Q_1 + Q_2 + \dots + Q_s \quad s \leq \nu$$

כאשר מספר דרגות החופש של Q_i הוא ν_i .

נז χ^2 הם משתנים מקריים Q_1, Q_2, \dots, Q_s

עם דרגות חופש ν_1, \dots, ν_s ,

אם ורק אם $\nu = \nu_1 + \dots + \nu_s$

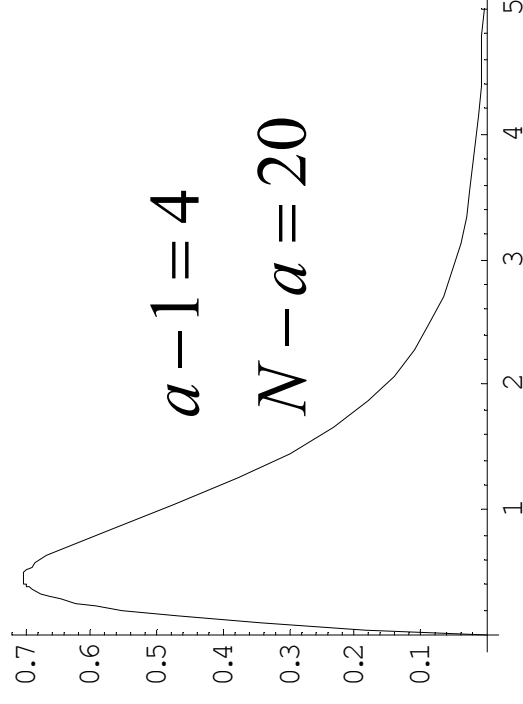
יישום משפט קוקרן לניתוח שונות חד-כיווני

$$\begin{aligned} SS_{Total} &= SS_{Treatments} + SS_E \\ \sum_{i=1}^a \sum_{j=1}^n (y_{ij} - \bar{y}_{..})^2 &= n \sum_{i=1}^a (\bar{y}_{i.} - \bar{y}_{..})^2 + \sum_{i=1}^a \sum_{j=1}^n (y_{ij} - \bar{y}_{i.})^2 \\ N-1 = a \cdot n - 1 &= a-1 + a \cdot (n-1) = an - a \end{aligned}$$

מודלים סטטיסטים ב' ארתור צ'ירגייב, יוני נצרת

פילוג הסטטיסטי F

$$F_0 = \frac{SS_{Treatments} / a - 1}{SS_E / N - a} = \frac{MS_{Treatments}}{MS_E} = \frac{\chi_{a-1}^2 \sigma^2 / a - 1}{\chi_{N-a}^2 \sigma^2 / N - a} \sim F_{a-1, N-a}$$

מודלים סטטיסטים ב' ארתור צ'ירגייב, יוני נצרת

מתי נדחה H_0 ?

$$F_0 = \frac{MS_{Treatments}}{MS_E} > F_{1-\alpha, a-1, N-a}$$

מודלים סטטיסטים ב' ארתור צ'ירגייב, יוני נצרת

זכר בקשר בין התפלגות t ו- F .

$$F_{1,m}^d = t_m^2$$

$$P(t_{\alpha/2} \leq t_m \leq t_{1-\alpha/2}) = 1 - \alpha =$$

$$P(|t_m| \leq t_{1-\alpha/2}) =$$

$$P(|t_m|^2 \leq t_{1-\alpha/2}^2) =$$

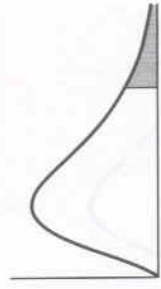
$$P(t_m^2 \leq t_{1-\alpha/2}^2) =$$

$$P(F_{1,m} \leq t_{1-\alpha/2}^2)$$

מודלים סטטיסטים ב' ארתור צ'ירגייב, יוני נצרת

דוגמא מהטבלאות

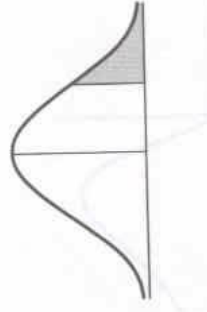
TABLE 4 Cutoff points for the F distribution, right-hand tail probabilities

Denominator df	α	Numerator df						
		1	2	3	4	5	6	7
1	.100	39.86	49.50	53.59	55.83	57.24	58.20	58.91
	.050	161.45	199.50	215.71	224.58	230.10	233.99	236.77
	.025	647.79	799.50	864.16	899.58	921.85	937.11	948.22
	.010	4052.2	4999.5	5403.4	5624.6	5763.6	5859.0	5928.4
	.001	405284	500000	540379	562500	576405	585937	592873
2	.100	8.53	9.00	9.16	9.24	9.29	9.33	9.35
	.050	18.51	19.00	19.16	19.25	19.30	19.33	19.35
	.025	38.51	39.00	39.17	39.25	39.30	39.33	39.36
	.010	98.50	99.00	99.17	99.25	99.30	99.33	99.36
	.001	998.50	999.00	999.17	999.25	999.30	999.33	999.36
3	.100	5.54	5.46	5.39	5.34	5.31	5.28	5.27
	.050	10.13	9.55	9.28	9.12	9.01	8.94	8.89
	.025	17.44	16.04	15.44	15.10	14.88	14.73	14.62
	.010	34.12	30.82	29.46	28.71	28.24	27.91	27.67
	.001	167.03	148.50	141.11	137.10	134.58	132.85	131.58
4	.100	4.54	4.32	4.19	4.11	4.05	4.01	3.98
	.050	7.71	6.94	6.59	6.39	6.26	6.16	6.09
	.025	12.22	10.65	9.98	9.60	9.36	9.20	9.07
	.010	21.20	18.00	16.69	15.98	15.52	15.21	14.98
	.001	74.14	61.25	56.18	53.44	51.71	50.53	49.66
5	.100	4.06	3.78	3.62	3.52	3.45	3.40	3.37
	.050	6.61	5.79	5.41	5.19	5.05	4.95	4.88
	.025	10.80	8.43	7.76	7.39	7.15	6.98	6.85
	.010	16.26	13.27	12.06	11.39	10.97	10.67	10.46
	.001	47.18	37.12	33.20	31.09	29.75	28.83	28.16
10	.100	3.78	3.46	3.29	3.18	3.11	3.05	3.01
	.050	5.99	5.14	4.76	4.53	4.39	4.28	4.21

Casella and Berger

TABLE 2 Cutoff points for Student's t distribution, right-hand tail probabilities

df	.25	.20	.15	.10	.05	.025	.02	.01	.005	.001
1	1.000	1.376	1.963	3.078	6.314	12.71	15.89	31.82	63.66	127.32
2	0.816	1.061	1.386	1.886	2.920	4.303	4.849	6.965	9.925	14.067
3	0.765	0.978	1.250	1.638	2.353	3.182	3.482	4.541	5.841	7.457
4	0.741	0.941	1.190	1.533	2.132	2.776	2.999	3.747	4.604	5.591
5	0.727	0.920	1.156	1.476	2.015	2.571	2.757	3.365	4.032	4.757
6	0.718	0.906	1.134	1.440	1.943	2.447	2.612	3.143	3.707	4.352
7	0.711	0.896	1.119	1.415	1.895	2.365	2.517	2.998	3.499	4.133
8	0.706	0.889	1.108	1.397	1.860	2.306	2.449	2.896	3.355	3.981
9	0.703	0.883	1.100	1.383	1.833	2.262	2.398	2.821	3.250	3.878
10	0.700	0.879	1.093	1.372	1.812	2.228	2.359	2.764	3.169	3.833

$$2.571^2 = 6.61$$

מודלים סטטיסטים ב' ארתור צ'ירגייב, יוני נצרת

מבחן t להשוואת תוחלות כמקרה פרטי של ניתוח שונות חד-כווני.

■ במבחן t , $a=2$ - $N=n_1+n_2$.

$$t = \frac{(\bar{X} - \bar{Y})}{S_p \sqrt{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}}} \sim t_{n_1+n_2-2}$$

$$t^2 = \frac{(\bar{X} - \bar{Y})^2}{S_p^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)} \sim F_{1, n_1+n_2-2}$$

$$t^2 = \dots = F_0 = \frac{SS_{Treatments} / a - 1}{SS_E / N - 2} = \frac{SS_{Treatments}}{SS_E / n_1 + n_2 - 2} \equiv \left(t_{n_1+n_2-2} \right)^2$$

מודלים סטטיסטים ב' ארתור צ'ירגייב, יוני נצרת